

Betaalbaarheid

Hulp bij het huishouden

Scenario's kostenbeheersing hulp bij het huishouden
gemeente Druten

Druten, juli 2021
Team Wmo, Jeugd en Gezondheid
Team Financiën

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	1
2. Feiten en toekomstbeeld	1
3. Visie: voor wie is hulp bij het huishouden bedoeld?.....	1
4. Mogelijke interventies om meer grip te krijgen	2
4.1 Toegang: eigen kracht betrekken in het onderzoek door het Sociaal Team	2
4.2 Het 'Normenkader huishoudelijke ondersteuning' toepassen	2
4.3 Scenario's voor invoering van Normenkader huishoudelijke ondersteuning	4
4.4 Onderzoek doen naar inrichting algemene voorziening was- en strijkservice	6
4.5 Strikte afbakening Wmo en domein overstijgend werken	7
4.6 Domotica inzetten	7
4.7 Inkoop: Lumpsum financiering of resultaatfinanciering	7
4.8 Invoeren van een budgetplafond en een wachtlijst.....	8
5. Conclusies en advies.....	8

1. Aanleiding

De kosten voor de Hulp bij het huishouden stijgen de afgelopen jaren fors. Enerzijds door tariefsverhogingen: de gemeente betaalt een reëel tarief. Anderzijds door een toename van het aantal klanten en daarmee een toename van het aantal uren HH. De toename van het aantal klanten wordt mede veroorzaakt door de aanzuigende werking van het abonnementstarief. Sinds de invoering van dit tarief betalen inwoners maximaal 19 euro per maand eigen bijdrage, ongeacht de hoogte van het inkomen.

Door het college is gevraagd om scenario's uit te werken om meer grip te krijgen op de ontwikkeling van de uitgaven hulp bij het huishouden.

Deze uitwerking maakt onderdeel uit van de discussie over beheersing van de kosten in het sociaal domein. De toenemende kosten op Wmo en Jeugdwet vragen om meer grip op de uitvoering en het vinden van "knoppen" waaraan we kunnen draaien. Door een extern bureau wordt momenteel een nulmeting uitgevoerd waarmee we onder andere inzicht krijgen in de financiële en inhoudelijke opgaven voor de komende periode.

We voorzien dat de uitgaven voor hulp bij het huishouden de komende jaren blijven groeien. De noodzaak om meer grip op deze uitgaven te krijgen is hoog. De uitgaven hulp bij het huishouden maken onderdeel uit van de totale uitgaven in het sociaal domein. Gezien de urgentie en de stijgende kosten wordt dit onderdeel separaat opgepakt en naar voren gehaald.

2. Feiten en toekomstbeeld

- Stijgend aantal inwoners met een voorziening hulp bij het huishouden sinds 2019.
- Monitor abonnementstarief: aanzuigende werking abonnementstarief vooral klanten met midden- en hogere inkomens.
Landelijk zet de stijging van het gebruik van hulp bij het huishouden, onder huishoudens met een inkomen van meer dan €50.000 door. Het gebruik hiervan is met ruim 12% gestegen in het tweede halfjaar van 2020 ten opzichte van het eerste halfjaar van 2020.
- Netto lasten Wmo over 2019 zijn landelijk gestegen met 9,1%, 594 miljoen. De jaren 2020 en 2021 lijken eenzelfde beeld te geven.
In Druten zijn de uitgaven voor hulp bij het huishouden in 2019 met 19% en in 2020 met 19,7% gestegen.

Toekomstbeeld

- Vergrijzing: de komende jaren neemt het aantal ouderen in de gemeente Druten toe. In 2020 was 8% van de bevolking 75 jaar en ouder, in 2030 loopt dit percentage op naar 12,9%.
- Budget Wmo-cluster gemeentefonds groeit tussen 2020-2040 met factor 1,2. Het gebruik van Wmo voorzieningen door 75 plussers stijgt met factor 1,8.

3. Visie: voor wie is hulp bij het huishouden bedoeld?

De inhoudelijke opdracht die gemeenten wettelijk hebben is om hun inwoners te helpen. Maar wie helpen we eigenlijk?

- De wet is bedoeld om maatwerk te bieden. Dit biedt de mogelijkheid om naar het individuele geval te kijken en dus ook te sturen op welk aanbod de gemeente passend vindt voor bepaalde gevallen. De wet schrijft niet voor *wat* je precies moet doen.

- Gegeven de schaarse middelen willen we hulp bij het huishouden beschikbaar houden voor mensen die deze ondersteuning echt nodig hebben en die hier via eigen kracht echt niet zelf in kunnen voorzien. Inwoners gaan we nadrukkelijk aanspreken op hun eigen kracht en om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen.

4. Mogelijke interventies om meer grip te krijgen

Hieronder beschrijven we interventies waarmee we meer grip kunnen krijgen op de toekomstige uitgaven hulp bij het huishouden en de haalbaarheid daarvan.

1. Bij de toegang tot hulp de eigen kracht nadrukkelijker betrekken in het onderzoek door het Sociaal Team, mogelijk ook financieel
2. Het 'Normenkader huishoudelijke ondersteuning' toepassen bij de indicatiestelling
3. Onderzoek doen naar inrichting van algemene voorziening van was- en strijkservice in Druten
4. Strikte afbakening Wmo en domein overstijgend werken
Samenwerken met zorgverzekeraars en/of eerder inwoner verwijzen naar Wet Langdurige zorg (Wlz) en de Zorgverzekeringswet (Zvw)
5. Inzetten van domotica
6. Inkoop: Lump sum financiering of resultaatfinanciering
7. Invoeren van een budgetplafond en een wachtlijst

4.1 Toegang: eigen kracht betrekken in het onderzoek door het Sociaal Team

Basis voor de maatregel: uitgangspunt van 'eigen kracht' zoals opgenomen in de artikelen 2.3.2 (het vierde lid sub b en c) en 2.3.5 (derde lid) Wmo 2015.

Eigen kracht houdt in dat er onderzoek plaatsvindt naar de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de inwoner. Bijvoorbeeld wat kan de inwoner nog zelf doen in de huishouding en welke huishoudelijke taken kan het eigen netwerk van de inwoner overnemen.

Dit is een doorontwikkeling van de huidige uitvoering. Door de eigen kracht een meer prominente plaats in het onderzoek te geven, verwachten we dat het aantal maatwerkvoorzieningen kan verminderen. We onderzoeken op welke wijze we bij aanvragen Wmo ook rekening kunnen houden met de financiële draagkracht. Daarbij kan mogelijk worden aangesloten bij de beoordeling van de eigen kracht zoals we die inmiddels toepassen bij de inzet van ouders bij de zorg voor hun kinderen.

Randvoorwaarde is wel dat de consulenten in het Sociaal Team beschikken over tools om het gesprek over eigen kracht goed te kunnen voeren. Hiervoor bieden wij de consulenten een training aan.

Basis van gesprek: Wat heeft u nodig en waarom kunt u het niet zelf oplossen?

4.2 Het 'Normenkader huishoudelijke ondersteuning' toepassen

Huidig indicatieprotocol

Op dit moment hanteren wij het indicatieprotocol van het CIZ uit 2006. Het maakt een onderscheid in:

- huishoudtype (alleenstaande, tweepersoons- of meerpersoonshuishouden)
- type woning (seniorenwoning, appartement of eengezinswoning)
- licht en zwaar huishoudelijk werk
licht huishoudelijk werk: 45 tot 60 minuten per week

zwaar huishoudelijk werk: 90 minuten (appartement) tot 150 minuten (eengezinswoning)

- Wasverzorging: 45 tot 60 minuten per week
Er is geen was- en strijkservice in Druten waarop een beroep kan worden gedaan. Indien nodig maakt wasverzorging onderdeel uit van de indicatie.

De gemiddelde indicatie hulp bij het huishouden op basis van het huidige protocol bedraagt in Druten momenteel 3,1 uur per week.

Normenkader huishoudelijke ondersteuning

Samen met de regiogemeenten hebben we eind 2018 een Richtlijn indicatie huishoudelijke ondersteuning ontwikkeld, gebaseerd op het normenkader huishoudelijke hulp dat KPMG en HHM hebben ontwikkeld voor de gemeente Utrecht. Dit normenkader is door de CRvB (ECLI:NL:CRVB:2018:3836) onafhankelijk en deugdelijk bevonden. De CRvB zegt hierbij het volgende: "Daarbij is door expertinbreng, metingen van de tijdsbesteding per schoonmaakactiviteit en interviews met cliënten over de schoonmaakwerkzaamheden *geobjectiveerd onderzoek* verricht naar welke concrete activiteiten voor het bereiken van basishygiëne verricht moeten worden, hoeveel tijd daarvoor nodig is en met welke frequentie deze activiteiten verricht moeten worden."

Kiest een gemeente voor één van beide richtlijnen (oude CIZ-protocol of nieuwe Richtlijn indicatie huishoudelijke ondersteuning), dan mag niet afgeweken worden van de normen zoals gehanteerd in deze richtlijnen. Wil een gemeente op onderdelen afwijken van de normtijden of onderliggend beleid, dan dient hier opnieuw een objectief en deugdelijk onderzoek aan ten grondslag te liggen, uitgevoerd door een onafhankelijke derde. Wil een gemeente een geheel eigen richtlijn (met eigen beleid en normtijden) ontwikkelen, dan geldt daarvoor hetzelfde.

Met het normenkader sluiten wij aan op de door de Centrale Raad van Beroep goedgekeurde normenkaders op basis waarvan huishoudelijke hulp geïndiceerd kan worden.

In het normenkader staan basisactiviteiten voor een schoon en leefbaar huis met een frequentie en daaraan zijn normtijden gekoppeld. Gemiddeld komt dit neer op 120,7 minuten per week, afgerond 2 uur per week.

Is wasverzorging noodzakelijk dan hanteert het Normenkader hiervoor: 54,2 minuten per week voor een 1-persoonshuishouden en 62,3 minuten voor een 2-persoonshuishouden. Afgerond dus 1 uur extra voor wasverzorging.

Onderstaande tabel uit het normenkader geeft de normtijden weer bij de verschillende schoonmaakactiviteiten. Het is een reëel, passend en objectief onderbouwd normenkader voor de HH. Het normenkader vormt de basis voor de richtlijn indicatiestelling huishoudelijke hulp die we willen gaan hanteren. De concept richtlijn indicatiestelling, die samen met de gemeenten in de regio Nijmegen is opgesteld, is ook getoetst door bureau HHM.

Woonruimten							
Tijd in minuten per week	 Woonkamer	 Slaapkamer(s)	 Keuken	 Badkamer en toilet	 Hal	Indirecte tijd bij de cliënt	Totaal
Afnemen nat en droog 	15,3	6,7	0,3		5,7		28,0
Stofzuigen en dweilen 	10,6	5,1	6,2		4,2		26,0
Ramen en gordijnen 	1,2	1,2	0,6	0,1			3,1
Bed verschonen 		4,2					4,2
Keuken schoonmaken 			18,8				18,8
Sanitair schoonmaken 				18,3			18,3
Opruimen 	0,3	0,1					0,4
Indirecte tijd bij de cliënt							21,9
Totaal ¹	27,4	17,3	25,9	18,4	9,9	21,9	120,7

Het is belangrijk om voor ogen te houden dat van deze normen afgeweken wordt indien de situatie van de cliënt hier aanleiding toe geeft. De cliënt staat centraal. Dit sluit volledig aan bij de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Ervaringen met nieuwe richtlijn in regiogemeenten

De gemeenten Mook, Beuningen en Heumen werken al met de nieuwe richtlijn. De richtlijn indicatiestelling HH werkt in de praktijk en levert geen (juridische) problemen op.

Huidige situatie in Druuten

De gemiddelde indicatie hulp bij het huishouden in Druuten bedraagt 3,1 uur per week (zie tabel hieronder). De uitnutting (de feitelijk geleverde ondersteuning) ligt lager. Het lage percentage bij zorg in natura HH1 (82%) komt mede door Corona: hulpen zijn ziek of in quarantaine of klanten zien (tijdelijk) af van hulp. Normaal ligt dit percentage hoger.

Soort HH	Klanten	Gem. indicatie	Uitnutting 2020
ZIN/HH1	505	3	82%
ZIN/HH2	39	3,3	91%
PGB/HH1	27	4	83%
PGB/HH2	1	5	83%
Totaal	572	3,1	83%

4.3 Scenario's voor invoering van Normenkader huishoudelijke ondersteuning

De huidige indicaties Hulp bij het huishouden zijn als volgt verdeeld:

Indicatie telling	ZIN/HH1	ZIN/HH2	PGB/HH1	PGB/HH2	Totaal
0 tot 2,5 uur	115	8	2	0	125
>2,5 uur < 4 uur	317	23	11	0	351
>4 tot 6 uur	65	7	12	1	85
vanaf 6 uur en hoger	8	1	2	0	11
Totaal	505	39	27	1	572

NB: ZIN= Zorg in natura; PGB= Persoonsgebonden budget; HH1: schoonmaakactiviteiten; HH2: regievoering ligt bij hulp

Er zijn drie scenario's uitgewerkt:

Scenario 0: Nieuwe indicatieprotocol niet toepassen en geen maatregelen nemen om de kosten te beheersen.

Scenario 1:

Nieuwe richtlijn toepassen bij alle nieuwe aanvragen hulp bij het huishouden en bij klanten bij de reguliere hercontrole in 2022 en volgende jaren.

Uitgangspunten scenario: alle klanten met een indicatie hulp bij het huishouden tussen de 2,5 uur en 4 uur bij hercontrole indiceren tot gemiddeld 2,5 uur per week, alle klanten met een indicatie hulp bij het huishouden tussen de 4 en 6 uur indiceren tot gemiddeld 3 uur per week.

Scenario 2:

Nieuwe richtlijn toepassen bij alle nieuwe aanvragen hulp bij het huishouden en bij bestaande klanten met een indicatie tussen 2,5 uur en 6 uur HH per week (436 klanten) via versnelde hercontrole in Q4 2021.

Uitgangspunt scenario: alle klanten met een indicatie hulp bij het huishouden tussen de 2,5 uur en 4 uur indiceren tot gemiddeld 2,5 uur per week, alle klanten met een indicatie hulp bij het huishouden tussen de 4 uur en 6 uur indiceren tot gemiddeld 3 uur per week.

Klanten met indicatie lager dan 2,5 uur en hoger dan 6 uur krijgen geen (versnelde) herindicatie. Bij de reguliere hercontrole wordt beoordeeld welke indicatie dan passend is.

Juridische risico's

Juridisch is het mogelijk om beleid te veranderen en een nieuw indicatieprotocol te introduceren. Een individuele beoordeling, waarbij gekeken wordt naar de situatie van de klant, blijft noodzakelijk.

De juridische risico's zijn voor beide scenario's vergelijkbaar. Voor beide scenario's geldt dat een voldoende gewenningsperiode een must is (zorgvuldigheidsbeginsel). Gedacht wordt aan een standaard overgangstermijn van 2 maanden bij afschaling van hulp bij de huishouding. De overgangstermijn is bedoeld om te wennen aan een andere manier van hulp en om de klant de tijd te geven om zelf eventuele aanvullende maatregelen te treffen.

Gevolgen voor de uitvoering

De invoering van de nieuwe richtlijn heeft gevolgen voor de uitvoering. De keuze voor een scenario heeft gevolgen voor de te verwachten (piek)belasting voor consultants, juristen van het sociale domein, medewerkers van de backoffice en de commissie/juristen bedrijfsvoering.

Randvoorwaarde: goede voorlichting en instructie aan consultants Sociaal team over nieuwe richtlijn.

Bij scenario 2 (versneld herindiceren van bestaande klanten) staat vast dat voor alle vier de gremia (veel) extra inhuur nodig is. Bij scenario 1 is er meer spreiding, waardoor er minder piekbelasting zal zijn. Maar ook scenario 1 kan leiden tot extra bezwaarschriften. In de doorrekening is voor beide scenario's uitgegaan van de aanname dat 5% van de besluiten leidt tot bezwaar.

Financieel resultaat

De drie scenario's zijn uitgewerkt. Samengevat leveren ze de volgende financiële resultaten op ten opzichte van de huidige meerjarenbegroting.

Scenario 0	2021	2022	2023	2024	2025
Kosten	€ 2.072.184	€ 2.351.985	€ 2.588.031	€ 2.851.624	€ 3.145.469
Beschikbaar budget	€ 2.054.373	€ 2.128.679	€ 2.185.867	€ 2.244.771	€ 2.305.442
Beschikbaar budget minus kosten	€ -17.811	€ -223.306	€ -402.164	€ -606.853	€ -840.027
Scenario 1	2021	2022	2023	2024	2025
Kosten Hulp bij het huishouden	€ 2.071.760	€ 2.245.845	€ 2.427.716	€ 2.634.915	€ 2.834.101
Kosten uitvoering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kosten backoffice	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kosten bezwaar	€ 11.183	€ 11.183	€ 11.183	€ 11.183	€ 11.183
Totale kosten	€ 2.082.943	€ 2.257.028	€ 2.438.898	€ 2.646.097	€ 2.845.284
Beschikbaar budget	€ 2.054.373	€ 2.128.679	€ 2.185.867	€ 2.244.771	€ 2.305.442
Beschikbaar budget minus kosten	€ -28.570	€ -128.349	€ -253.032	€ -401.326	€ -539.842
Scenario 2	2021	2022	2023	2024	2025
Kosten hulp bij het huishouden	€ 2.071.760	€ 1.987.094	€ 2.211.529	€ 2.463.654	€ 2.747.909
Kosten uitvoering herindicieren	€ 49.704,00				
Kosten Backoffice	€ 24.852,00				
Kosten bezwaar	€ 27.335,00	€ 27.335,00			
Totale kosten	€ 2.173.651	€ 2.014.429	€ 2.211.529	€ 2.463.654	€ 2.747.909
Beschikbaar budget	€ 2.054.373	€ 2.128.679	€ 2.185.867	€ 2.244.771	€ 2.305.442
Beschikbaar budget minus kosten	€ -119.278	€ 114.250	€ -25.662	€ -218.883	€ -442.467

NB: Aan versnelde herindicaties in scenario 2 zijn extra uitvoeringskosten verbonden voor frontoffice, backoffice en bezwaar en beroep. Deze kosten vallen in 2021 en 2022.

Conclusie

In alle drie de scenario's is er sprake van een overschrijding van het beschikbare budget. Om de uitgaven van Hulp bij het huishouden beheersbaar te houden dienen de scenario's in combinatie gezien te worden met de andere voorgestelde beheersmaatregelen. In het bijzonder de ontwikkeling van een was- en strijkservice in Druten. Als die beschikbaar komt, zal het gemiddelde aantal geïndiceerde uren hulp bij het huishouden verder kunnen dalen. Deze daling is (nog) niet in de scenario's verwerkt.

Proces

Besluitvorming in gemeenteraad over scenariokeuze uiterlijk september 2021 en start uitvoering in Q4 2021.

4.4 Onderzoek doen naar inrichting algemene voorziening was- en strijkservice

Op dit moment is er geen was- en strijkservice beschikbaar in Druten als algemene voorziening. Zou er wel een was- en strijkservice zijn, dan kan er bij een noodzaak voor wasverzorging verwezen worden naar deze service. Alleen in uitzonderingssituaties wordt er dan nog een indicatie voor wasverzorging afgegeven. Te weten in situaties dat de klant de kosten van de was- en strijkservice financieel niet kan dragen en/of de voorziening voor de klant geen adequate compensatie biedt.

Onbekend is hoeveel klanten nu een indicatie voor wasverzorging hebben. De inschatting is dat ongeveer 50% van de klanten met een indicatie van 4 uur of meer een indicatie voor de wasverzorging heeft.

Het beschikbaar zijn van een was- en strijkservice kan een belangrijke bijdrage leveren aan het betaalbaar houden van de Hulp bij het huishouden. We gaan onderzoeken of een dergelijke service in Druten, al dan niet via particulier initiatief, vormgegeven kan worden.

4.5 Strikte afbakening Wmo en domein overstijgend werken

We beschikken sinds 2020 over een tool waardoor de gemeente wekelijks geïnformeerd wordt over afgegeven Wlz-indicaties. Bij een melding vindt vervolgonderzoek plaats.

Echter het is goed om ons het volgende te realiseren.

Belangrijke conclusie van het SCP Rapport "Wat als zorg wegvalt" is dat het faciliteren van lichtere vormen van (publiek gefinancierde) zorg en ondersteuning in de thuissituatie essentieel is om de zorg voor de steeds groter wordende groep mensen met een gezondheidsbeperking te waarborgen. Volgens dit rapport zijn lichte vormen van hulp en ondersteuning essentieel om als mantelzorger de zorg voor een dierbare in een thuissituatie vol te houden en de zorgvrager langer thuis te kunnen laten wonen. Het faciliteren van huishoudelijke hulp verkleint niet alleen de noodzaak voor opname in een verpleeghuis, maar ook de noodzaak voor het gebruik van duurdere wijkverpleging. Voor de toekomst van de zorg en ondersteuning voor de kwetsbare groepen in onze samenleving is het dan ook van belang de vraagstukken hierbij integraal te bekijken.

We zullen ook op dit vlak het gesprek met de zorgverzekeraars aan moeten gaan omdat de baten van investering in de Hulp bij het huishouden niet altijd bij de gemeente landen en het niet vanzelfsprekend is dat zorgverzekeraars inzetten op preventieve zorgvormen.

4.6 Domotica inzetten

Er zijn veel nieuwe technologische ontwikkelingen van (zorg)domotica die de ondersteuning vereenvoudigen en het welzijn van de cliënt verbeteren. Deze innovatieve ontwikkelingen kunnen ook een bijdrage leveren aan het realiseren van resultaten voor wat betreft een schoon huis. In den lande is al ervaring opgedaan met de inzet van technische hulpmiddelen in het huishouden.

Wij willen de komende tijd de ontwikkelingen op het gebied van domotica volgen en ons laten informeren op welke wijze we domotica in zouden kunnen zetten. Wij hopen hiermee in de toekomst in voorkomende gevallen nog beter maatwerk te leveren.

4.7 Inkoop: Lumpsum financiering of resultaatfinanciering

Onder resultaatfinanciering wordt verstaan dat HH door de gemeente geïndiceerd wordt op basis van te behalen resultaten (bv. "een schoon en leefbaar huis") zonder daar een aantal uren aan te koppelen. De gemeente bepaalt welke resultaten behaald dienen te worden en het is dan aan de zorgaanbieder om dit resultaat te bereiken in de tijd die daarvoor nodig is. Bij resultaatfinanciering ligt de prikkel bij de aanbieder om uit te komen met het afgesproken bedrag per huishouden.

De gemeente laat, binnen gestelde kaders, de uitvoering van de maatschappelijke ondersteuning over aan een aanbieder. Deze kent de cliënt en diens situatie goed en kan dan ook samen met de cliënt bepalen welke ondersteuning op maat nodig is. Met deze manier van werken wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de ondersteuningsbehoefte van de burger.

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) heeft in oktober 2018¹ een streep gezet door het beschikken in een te behalen resultaat bij maatschappelijke ondersteuning in de vorm van huishoudelijke ondersteuning. De hoogste bestuursrechter heeft vastgesteld dat wanneer in de beschikking niet het aantal uren huishoudelijke ondersteuning is genoemd, de cliënt niet weet hoeveel huishoudelijke ondersteuning is verstrekt, en dus op hoeveel ondersteuning de cliënt precies recht heeft. De werkwijze van het resultaatgericht beschikken is door de CRvB strijdig geacht met het rechtszekerheidsbeginsel.

Een wetswijziging is nodig om de mogelijkheid van resultaatgericht beschikken, onder voorwaarden, te behouden. Er ligt een wetsvoorstel waarin staat dat het onderzoeksplan samen met de aanbieder wordt opgesteld. De klachtenprocedure komt volledig bij gemeenten te liggen. Er is geen vertaling nodig naar uren, wel naar activiteiten en frequentie. Het wetsvoorstel biedt mogelijkheden voor maatwerk, maar het is de vraag of dit tot een bezuiniging leidt.

Zolang de wet niet is gewijzigd is resultaatgericht financieren juridisch niet houdbaar. Wij kiezen dan ook niet voor deze maatregel.

4.8 Invoeren van een budgetplafond en een wachtlijst

Door middel van een budgetplafond bepaalt de gemeente hoeveel budget beschikbaar is voor huishoudelijke hulp. Binnen het budgetplafond zou ruimte moeten blijven voor burgers die de huishoudelijke hulp niet zelf kunnen regelen en betalen. De klant waarvan blijkt dat hij het zelf kan regelen en betalen, krijgt een afwijzende beschikking, of komt op een wachtlijst.

Maar op het moment dat een klant door beperkingen belemmerd wordt bij het doen van de huishouding, heeft het college compensatieplicht. Ongeacht het inkomen of vermogen van klant. Wordt er 'voorrang' geboden aan de klanten met beperkingen maar zonder geld, wordt er een onderscheid gemaakt. Krijgen de klanten met meer financiële draagkracht niet (op tijd) hulp, dan voldoet het college niet aan haar wettelijke verplichting om compensatie te bieden. Gelet op het bovenstaande adviseren wij niet om deze maatregel door te voeren.

5. Conclusies en advies

De volgende vier maatregelen uitvoeren:

1. Bij de toegang tot ondersteuning de eigen kracht nadrukkelijk betrekken in het onderzoek door het Sociaal Team, mogelijk ook financieel.
2. Het nieuwe 'Normenkader huishoudelijke ondersteuning' toepassen bij de indicatiestelling en na bekendmaking laten gelden voor nieuwe en bestaande klanten (scenario 1).
3. Onderzoek doen naar het inrichten van algemene voorziening van een was- en strijkservice.
4. Strikte afbakening Wmo en domein overstijgend werken.

De volgende maatregelen (nog) niet uitvoeren omdat ze nog in ontwikkeling zijn (5), juridisch niet houdbaar zijn (6) of maatschappelijk discutabel (7) zijn:

5. Ontwikkelingen met betrekking tot domotica blijven volgen
6. Inkoop: Lumpsum financiering of resultaatfinanciering
7. Invoeren van een budgetplafond en een wachtlijst